



EU Sustainability Legislative Scan

Mei 2026

NL versie



Genuine advances in sustainability

INHOUD

03	<u>Key changes</u>
05	<u>Get in touch</u>
06	<u>Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)</u>
06	<u>Circular Economy Act (CEA)</u>
07	<u>Conflict Minerals Regulation</u>
07	<u>Construction Products Regulation (CPR)</u>
08	<u>Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)</u>
08	<u>Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)</u>
09	<u>Critical Raw Materials Act (CRMA)</u>
09	<u>Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR)</u>
10	<u>Ecolabel Regulation</u>
10	<u>Empowering consumers for the green transition</u>
11	<u>Energy Efficiency Directive (EED)</u>
11	<u>Energy Performance of Buildings Directive</u>
12	<u>EU Batteries Regulation</u>
12	<u>EU emission trading system (EU-ETS) Directive</u>
13	<u>EU Taxonomy</u>
13	<u>European Deforestation Regulation (EUDR)</u>
14	<u>Forced Labour Regulation ('ban' - FLB)</u>
14	<u>Green Claims Directive</u>
15	<u>Greening Corporate Fleets</u>
15	<u>Nature Restoration Regulation (NRR)</u>
16	<u>Net-zero industry act (NZIA)</u>
16	<u>Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)</u>
17	<u>REACH Regulation Revision</u>
17	<u>Renewable Energy Directive (RED)</u>
18	<u>Right to Repair Directive</u>
18	<u>Single-use plastics (SUP)</u>
19	<u>Urban Wastewater Treatment Directive</u>
19	<u>Waste Framework Directive (WFD)</u>

Deze wetgevingsscan geeft informatie en ontwikkelingen weer die beschikbaar zijn tot op de datum van publicatie. Hoewel we ernaar streven om de nauwkeurigheid en relevantie te waarborgen, wordt er geen garantie gegeven met betrekking tot de volledigheid of blijvende nauwkeurigheid, en kunnen er na deze datum updates plaatsvinden. Lezers wordt aangeraden om officiële bronnen te raadplegen of contact op te nemen met relevante organisaties voor de meest actuele informatie. Deze scan is uitsluitend bedoeld ter informatie en vormt geen juridisch advies. Wij kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele gevolgen of verliezen die voortvloeien uit het raadplegen van de informatie in dit document.



KEY CHANGES: MEI

Ontwikkelingen in het Europese duurzaamheidsbeleid

Draft van de herziening rapportage standaarden CSRD en VSME

Voor wie? Bedrijven in alle sectoren

Op 6 mei 2026 publiceerde de Europese Commissie twee **nieuwe voorstellen: rapportage standaarden onder de CSRD (ESRS)** en de **vrijwillige rapportage standaarden voor kleine bedrijven (VSME)**.

De ESRS heeft zoals voorzien in het Omnibus voorstel, 60% minder verplichte datapunten en nog meer flexibiliteit. Daarnaast introduceert de Commissie een **'value chain cap'** met deze voorstellen: Bedrijven die niet onder de CSRD hoeven te rapporteren (< 1000 werknemers) kunnen niet als ketenpartner gevraagd worden om meer te rapporteren dan de VSME standaard door ketenpartners die CSRD-plichtig zijn.

De Commissie zal de nieuwe standaarden uiterlijk 17 september 2026 vaststellen op grond van Omnibus I.

Aangescherpte sturing op waterkwaliteit en vervuilende stoffen

Voor wie? Industrie, mijnbouw, bouw- en infra, agri- en food, watersector

De EU scherpt de **lijst met vervuilende stoffen** die impact hebben op waterlichamen aan. Nieuwe stoffen zoals PFAS, pesticiden en medicijnresten vallen onder strengere controle, en ook microplastics en antimicrobiële resistentie worden meegenomen voor het eerst. Met effectgerichte monitoring wordt het gecombineerde effect van vervuiling beter in beeld gebracht.

Daarnaast heeft de EU nieuwe **richtsnoeren voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water** bij vergunningverlening gepubliceerd. Dit biedt meer duidelijkheid over hoe projecten op waterkwaliteit moeten worden getoetst, en focust op de mijnbouwsector in het kader van winning van kritieke grondstoffen, maar betreft ook projecten binnen de Renewable Energy Directive of de Net Zero Industry Act.

De EU signaleert duidelijke handhaving op duurzaamheidsclaims

Voor wie? Elke organisatie met duurzaamheidsclaims in alle sectoren

De Europese Commissie heeft 20 lidstaten, waaronder Nederland, aangesproken op het te laat vertalen van de nieuwe regelgeving omtrent **'Versterken van de positie van de consument in de groene transitie'** (Empowering consumers for the green transition).

De Nederlandse overheid is al bijna klaar met het invoeren van de wet: De eerste kamer heeft het al afgeslagen en naar verwachting zal de wet per 27 september dit jaar gaan gelden. In Nederland handhaaft de Autoriteit Consument & Markt (ACM) al op duurzaamheidsclaims. Hoewel dit in Nederland waarschijnlijk weinig zal veranderen, signaleert dit wel duidelijke handhaving op dit thema.



KEY CHANGES: MEI

Ontwikkelingen in het Nederlandse duurzaamheidsbeleid

Steun voor uitvoerbare verduurzaming

Voor wie? Industrie, bouw- en infra, en mobiliteit

In mei 2026 zijn de jaarverslagen 2025 van het **Klimaatfonds** en het **Nationaal Groeifonds** gepubliceerd. Daaruit blijkt dat het Klimaatfonds zich ontwikkelt tot een instrument om gericht te sturen op energie-infrastructuur, industriële verduurzaming, vroegefaseopschaling en de gebouwde omgeving. Het Nationaal Groeifonds gaat juist de beheerfase in: nieuwe rondes blijven uit en de nadruk verschuift naar de uitvoering van de bestaande portefeuille. Ook is de regeling **Versnelde klimaatinvesteringen industrie (VEKI)** opengesteld voor aanvragen. Deze subsidieregeling van RVO ondersteunt industriële bedrijven die willen investeren in bewezen CO₂-besparende technieken met een terugverdientijd van meer dan vijf jaar. De regeling loopt van 7 mei 2026 tot en met 28 januari 2027 en heeft een budget van €123,2 miljoen. Dit is vooral relevant voor industrie en bouw- en infra, en indirect ook voor mobiliteit via energie- en laadinfrastructuur.

Meer sturing op industriële verduurzaming

Voor wie? Industrie, bouw- en infra

Voor de industrie wordt het speelveld tegelijkertijd harder. De **Nederlandse Emissieautoriteit** meldde in mei dat de CO₂-heffing industrie in 2025 voor het eerst tot substantiële lasten leidt, doordat de industriële emissies hoger uitkomen dan het aantal gestorte dispensatierechten. Daarnaast ligt er nu een wetsvoorstel dat een **jaarverplichting voor hernieuwbare waterstof** introduceert voor industriële installaties. Bedrijven zouden daardoor een vastgesteld deel van hun waterstofgebruik moeten vervangen door hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, inclusief registratie, verificatie en verhandelbare waterstofeenheden. Ook voor bouw- en infra is dit indirect relevant, omdat de vraag naar energie-, warmte- en waterstofinfrastructuur hierdoor verder kan toenemen.

Meer sturing op consumptie, producten en ketengedrag

Voor wie? Retail, Agri- en food, mobiliteit

Het beleid verbreedt zich van productie naar consumptie en ketengedrag. In de **kabinetsreactie op het Burgerberaad Klimaat** van 29 mei 2026 neemt het kabinet een aantal voor bedrijven relevante besluiten: een Europees duurzaamheidslabel voor producten, onderzoek naar lagere reparatiekosten via onder meer de UPV, maatregelen tegen voedselverspilling, zoals duidelijkere houdbaarheidsicoontjes en een verkenning van aangepaste bewaarregels, en een inruilregeling voor tweedehands elektrische auto's. Daarnaast wil het kabinet een lobbyregister ontwikkelen om de belangenafweging transparanter te maken. Dit raakt retail via assortiment, productinformatie en reparatiemodellen, agri- en food via verpakking, houdbaarheid en ketenefficiëntie, en mobiliteit via de tweedehands EV-markt en laadinfrastructuur.

Sociale duurzaamheid wordt juridisch concreet

Voor wie? Bedrijven met meer dan 100 werknemers

Met het **wetsvoorstel loontransparantie**, dat op 21 mei 2026 is ingediend, wordt ook de sociale kant van duurzaamheid concreter. Werkgevers met meer dan honderd werknemers moeten objectieve, genderneutrale functiewaardering invoeren, loonverschillen rapporteren en transparanter werven.

GET IN TOUCH

Het duurzaamheidslandschap in Europa verandert razendsnel. Met de Green Deal en de Clean Industrial Deal als fundament komt er een nieuwe golf aan EU-regels en richtlijnen. Die vragen om meer actie, innovatie en transparantie. Voor toekomstgerichte bedrijven ligt hier een kans: vertrouwen opbouwen, je marktpositie versterken en nieuwe waarde creëren.

Deze regels zijn niet vrijblijvend. Niet-naleving kan leiden tot boetes, juridische risico's en reputatieschade. Maar misschien nog belangrijker: je verliest terrein in een markt waar duurzaamheid steeds vaker het verschil maakt. Bij 2BHonest volgen we de regelgeving op de voet en vertalen we die naar concrete stappen die passen bij jouw organisatie. Via onze maandelijkse updates en verdere ondersteuning helpen we je vooruit te kijken, de impact te begrijpen en met vertrouwen te handelen.

Wil je weten wat deze veranderingen voor jouw organisatie betekenen en hoe je ze in jouw voordeel kunt gebruiken? Neem gerust contact met ons op. Samen zorgen we ervoor dat je niet alleen voldoet aan de regels, maar zelfs een stap voorloopt.

Onze experts

Neem contact op met onze experts voor meer informatie over de relevante dossiers en tijdslijnen voor jouw bedrijf.



Roos van Wijhe

Sustainability Consultant

[LinkedIn](#)

roosvanwijhe@2bhonest.nl



Max van der Wal

Sustainability Consultant

[LinkedIn](#)

maxvanderwal@2bhonest.nl

Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)



E

Doel

CBAM is het regelgevingsinstrument van de EU om koolstoflekage te voorkomen en eerlijke concurrentie tussen EU-producenten en buitenlandse fabrikanten te waarborgen. Het legt een koolstofprijs op aan de invoer van emissie-intensieve goederen, waardoor hun klimaatkosten worden afgestemd op die van in de EU vervaardigde producten.

Scope

De verordening is van toepassing op EU-importeurs van specifieke goederen zoals cement, ijzer en staal, aluminium, meststoffen, elektriciteit en waterstof. Importen* tot 50 ton per jaar vallen niet onder de CBAM-regels. De financiële verplichtingen gaan in op 1 januari 2026, terwijl in de tussentijd alleen emissieverslaglegging vereist is. Het toepassingsgebied zal in de loop van de tijd worden uitgebreid, met een volledige vervanging van gratis ETS-emissierechten tegen 2034. Nationale autoriteiten en een centraal EU-register zullen toezien op de naleving.

Status



Definitief regime gestart: Vanaf 1 januari 2026 is het CBAM overgegaan van een fase waarin alleen rapportage verplicht was naar volledige werking. Importeurs van koolstofintensieve goederen moeten CBAM-certificaten kopen en inleveren op basis van de ingebodde emissies. Er geldt een drempel van 50 ton (de-minimis), en in december gepubliceerde uitvoeringshandelingen verduidelijken de toegang tot het register, de verificatievereisten en de berekeningsmethoden.

*De drempel is niet van toepassing op elektriciteit en waterstof.

Circular Economy Act (CEA)



E

Doel

Als onderdeel van de Clean Industrial Deal, streeft de Circular Economy Act (CEA) ernaar om de overgang naar een circulaire economie te versnellen. Het voorstel, dat in 2026 zal worden aangenomen, ondersteunt duurzame productie- en consumptiemodellen door circulariteit in productie- en toeleveringsketens te verankeren. Belangrijke maatregelen zijn onder meer het verbeteren van de efficiëntie van hulpbronnen en het terugdringen van de CO₂-uitstoot, terwijl de industriële veerkracht en het concurrentievermogen van de EU worden versterkt. De verplichtingen zullen worden geïmplementeerd door middel van EU-brede normen, regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en digitale instrumenten zoals product paspoorten.

Toepassingsgebied

De CEA is van toepassing op bedrijven en sectoren die zich bezighouden met materiaalgebruik, productontwerp, productie en afvalbeheer. Het heeft gevolgen voor producenten, detailhandelaren en overheidsinstanties, ongeacht de omvang van het bedrijf. Prioritaire sectoren zijn onder meer de productie, elektronica, textiel, verpakkingen en bouw.

Status



Conflict Minerals Regulation (CMR)



S

Doel

De Conflict Minerals Regulation (CMR) heeft als doel om de verantwoordelijkheid van de invoer van metalen en ertsen, zoals tin, tantaal, wolfram en goud, in de EU te vergroten. De verordening verplicht EU-importeurs om due diligence uit te voeren, risico's te identificeren en aan te pakken, verslag uit te brengen over praktijken in de toeleveringsketen en te zorgen voor transparantie over de inkoop uit conflictgebieden met een hoog risico. Deze verplichtingen sluiten aan bij de OESO-richtlijnen en ondersteunen bredere duurzaamheidsdoelstellingen.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle bedrijven die fysieke goederen op de EU-markt brengen die de gespecificeerde mineralen uit alle conflictgebieden met een hoog risico in de wereld bevatten. Geldend voor fabrikanten, importeurs en distributeurs, ongeacht de omvang of herkomst van het bedrijf. Specifieke product vereisten zullen worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen. Prioritaire sectoren zijn onder meer elektronica, sieraden, automobielenindustrie en industriële verwerking en productie.

Status



Construction Products Regulation (CPR)



E

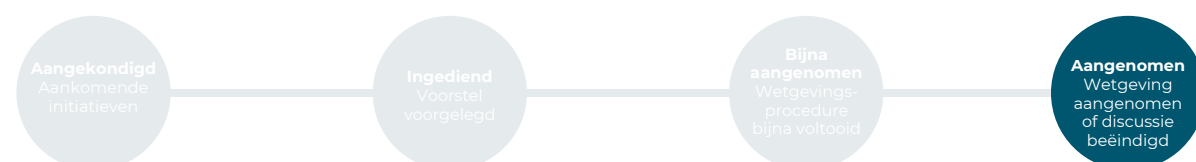
Doel

De Construction Products Regulation (CPR) heeft als doel ervoor te zorgen dat bouwproducten in de EU veilig, betrouwbaar en vergelijkbaar zijn door gemeenschappelijke regels en normen vast te stellen voor de manier waarop hun prestaties worden getest en gerapporteerd. De herziening breidt het toepassingsgebied aanzienlijk uit, introduceert nieuwe milieu-, veiligheids- en functionele eisen, legt fabrikanten aanvullende verplichtingen op (zoals conformiteitsverklaringen) en introduceert digitale productpaspoorten om de naleving en transparantie te verbeteren.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle bedrijven die bouwproducten op de EU-markt brengen, inclusief hergebruikte en 3D-geprinte producten en geprefabriceerde gebouwen. Micro-ondernemingen zijn onderworpen aan vereenvoudigde procedures, maar moeten nog steeds voldoen aan essentiële milieu- en veiligheidsnormen.

Status



Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)

E

S



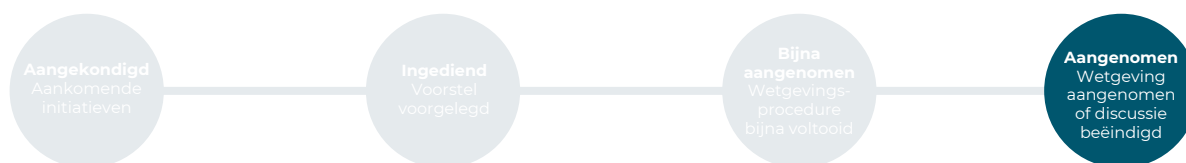
Doel

De Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) verplicht bedrijven om negatieve effecten op mensenrechten en het milieu in hun activiteiten en waardeketen te identificeren, voorkomen en beperken. Dit omvat kwesties als vervuiling, kinderarbeid, adequate lonen en vrijheid van vereniging.

Toepassingsgebied

De CSDDD is van toepassing op bedrijven met meer dan 1000 werknemers en een wereldwijde omzet van meer dan 450 miljoen euro, en op niet-EU-bedrijven met een omzet van ten minste 450 miljoen euro binnen de EU. Momenteel ligt er een voorstel voor een aangepast toepassingsgebied (zie hieronder).

Status



Omnibus voorstel: De herziening van de CSDDD in het kader van het Omnibus-pakket heeft tot doel de verplichtingen te vereenvoudigen en de reikwijdte aanzienlijk te beperken. Onder de gewijzigde richtlijn zullen alleen zeer grote ondernemingen met minstens 5.000 werknemers en een wereldwijde omzet van meer dan €1,5 miljard nog onder de CSDDD vallen. Bedrijven moeten uiterlijk in juli 2029 aan de due-diligence-verplichtingen voldoen.

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

E

S

G



Doel

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) heeft als doel de duurzaamheidsverslaglegging in de hele EU te verbeteren en te standaardiseren. Het verplicht bedrijven om openbaar te maken hoe duurzaamheid hun bedrijfsvoering beïnvloedt en welke impact hun activiteiten hebben op mens en milieu, zodat investeerders en belanghebbenden kunnen beschikken over betrouwbare en vergelijkbare informatie.

Toepassingsgebied

Een bedrijf valt onder de CSRD als het aan twee van de volgende drie criteria voldoet: meer dan 1000 werknemers, meer dan 50 miljoen euro aan jaarlijkse omzet en/of meer dan 25 miljoen euro aan totale activa. Momenteel ligt er een voorstel voor een aangepaste reikwijdte (zie hieronder). Micro-ondernemingen worden uitgesloten, terwijl kmo's profiteren van vereenvoudigde normen (VSME).

Status



Omnibus voorstel: De herziening van de CSRD in het kader van het omnibuspakket heeft tot doel de rapportage te vereenvoudigen, het toepassingsgebied te beperken en de deadlines uit te stellen. Er is besloten om de gegevens voor golf 1 weg te laten ("quick-fix") en golf 2 en 3 met twee jaar uit te stellen ("stop-the-clock"). Het toepassingsgebied geldt voor bedrijven met meer dan 1 000 werknemers en een omzet van meer dan 450 miljoen euro, met uitzonderingen voor financiële holdings en overgangmaatregelen voor bedrijven van golf 2024 in de periode 2025-2026.

Critical Raw Materials Act (CRMA)

E

G



Doel

De Critical Raw Materials Act (CRMA) heeft als doel de toegang van de EU tot een veilige, veerkrachtige en duurzame voorziening van kritieke en strategische grondstoffen (CRM's en SRM's), zoals lithium, kobalt en zeldzame aardmetalen, te waarborgen. Tegen 2030 moet de EU 10% van haar jaarlijkse verbruik aan SRM's winnen, 40% verwerken en 25% recycleren. De verordening heeft ook als doel de vergunningsprocedures voor strategische projecten te stroomlijnen en de afhankelijkheid van één enkel derde land te beperken tot maximaal 65% per grondstof.

Toepassingsgebied

De CRMA is van toepassing op bedrijven die zich bezighouden met de winning, verwerking, handel of recycling van SRM's, die essentieel zijn voor sectoren als hernieuwbare energie, digitale technologieën, defensie, lucht- en ruimtevaart, gezondheidszorg en transport. Projecten kunnen als "strategisch" worden aangemerkt als ze bijdragen aan de bevoorradingsdoelstellingen van de EU en voldoen aan criteria op het gebied van duurzaamheid en haalbaarheid.

Status



Voorgestelde wijzigingen: De taak om grote CRM-gebruikers te identificeren wordt overgedragen van de lidstaten naar de EC, die bedrijven op de hoogte zou stellen, risicobeoordelingen van de toeleveringsketen zou eisen voor beoordeling door de raad van bestuur en mogelijk risicobeperkende maatregelen zou vaststellen. De regels voor recyclebaarheid van permanente magneten worden uitgebreid naar bijvoorbeeld harde schijven, luidsprekers en drones. Voor bepaalde CRM's wordt afval meegenomen in de minimale aandelenvereisten.

Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR)

E



Doel

De Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR) heeft als doel producten duurzamer te maken door prestatie- en informatie-eisen vast te stellen. De verordening heeft betrekking op aspecten als duurzaamheid, herbruikbaarheid, upgradebaarheid en recyclebaarheid, en omvat maatregelen om de milieueffecten gedurende de hele levenscyclus van producten te verminderen. De verordening introduceert ook digitale productpaspoorten om de transparantie en traceerbaarheid te verbeteren, ter ondersteuning van de doelstellingen van de EU op het gebied van de circulaire economie.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle bedrijven die fysieke goederen op de EU-markt brengen — of het nu gaat om fabrikanten, importeurs of distributeurs — ongeacht de omvang of herkomst van het bedrijf. Specifieke productvereisten zullen worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan sectoren met een grote impact, zoals textiel, elektronica, meubels en kunststoffen.

Status



Ecolabel Regulation



E

Doel

De verordening omtrent milieukeurmerken vormt het wettelijke kader voor de toekenning van de EU ecolabel, een vrijwillig keurmerk dat producten en diensten met een verminderde milieu-impact gedurende hun hele levenscyclus identificeert. Het doel ervan is duurzame productie en consumptie te bevorderen, de circulaire economie te ondersteunen en consumenten te helpen milieubewuste keuzes te maken. Het werkplan 2025-2029 breidt deze missie uit door de certificeringsprocedures te vereenvoudigen, de digitale instrumenten te verbeteren en het keurmerk te koppelen aan overheidsopdrachten en financiële prikkels. Hoewel het EU-milieukeurmerk vrijwillig is, is het een waardevol instrument voor bedrijven die hun milieuprestaties willen aantonen en zich willen onderscheiden op de EU-markt.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op een breed scala aan sectoren, waaronder textiel, cosmetica, schoonmaakproducten, papier, meubels, elektronica en diensten zoals toeristische accommodaties. Producten moeten voldoen aan strenge ecologische criteria met betrekking tot duurzaamheid, ecologisch ontwerp, upgradebaarheid en repareerbaarheid om in aanmerking te komen voor het label.

Status



Empowering consumers for the green transition (ECGT)



E

S

Doel

De Empowering consumers for the green transition (ECGT) heeft tot doel consumenten te helpen weloverwogen, duurzame keuzes te maken. Het introduceert regels die duidelijke informatie vereisen over de duurzaamheid, repareerbaarheid en milieu-impact van producten, en verbiedt misleidende groene claims en voortijdige veroudering. Dit kan gedaan worden door onder meer repareerbaarheidsscores, garantielabels en transparantie over software-updates.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle bedrijven die goederen of diensten verkopen aan consumenten in de EU. Het geldt voor fabrikanten, detailhandelaren en dienstverleners, ongeacht de omvang van het bedrijf of de sector. De vereisten worden geïmplementeerd door middel van wijzigingen in de bestaande consumentenwetgeving en zijn van toepassing op het verkooppunt. Prioritaire sectoren zijn onder meer elektronica, textiel, automobielen en huishoudelijke artikelen.

Status



Energy Efficiency Directive (EED)



E

Doel

De herziene Energy Efficiency Directive (EED) heeft als doel het energieverbruiken de uitstoot te verminderen om klimaatneutraliteit tegen 2050 te ondersteunen. De richtlijn bouwt voort op de update van 2018 – waarin een energie-efficiëntiedoelstelling van 32,5% werd vastgesteld – door een bindende doelstelling op EU-niveau in te voeren om het eindverbruik van energie tegen 2030 met 11,7 % te verminderen ten opzichte van de prognoses voor 2020. De richtlijn legt strengere verplichtingen op voor openbare gebouwen en grote energieverbruikers, waaronder jaarlijkse renovatiepercentages, verbeterde stadsverwarmingssystemen en ondersteuning voor kwetsbare consumenten. Nieuwe instrumenten zoals one-stop-shops en energiepartnerschappen helpen bij de uitvoering van het principe “energie-efficiëntie eerst”.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle EU-lidstaten en sectoren met een aanzienlijk energieverbruik, zoals openbare infrastructuur, energieproductie, productie en renovatie van gebouwen. Het heeft betrekking op overheidsinstanties, energieleveranciers en grote verbruikers, ongeacht de omvang van het bedrijf. De verplichtingen worden uitgevoerd via nationale plannen en EU-brede benchmarks.

Status



Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)



E

Doel

De Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) heeft als doel renovaties te versnellen, de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en het gebruik van hernieuwbare energie in gebouwen te stimuleren. De richtlijn schrijft voor dat alle nieuwe gebouwen tegen 2030 emissievrij moeten zijn, stelt minimumnormen voor energieprestaties vast en introduceert renovatiepaspoorten en een Smart Readiness Indicator. De lidstaten moeten de slechtst presterende gebouwen tegen 2030 en 2033 renoveren. De herziening versterkt deze doelstellingen door emissievrije gebouwen tot de nieuwe norm te maken en eisen inzake levenscyclusemissies en zonne-energie in het bouwbeleid op te nemen.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle gebouwen – woningen, commerciële gebouwen en openbare gebouwen – in de hele EU. Het heeft betrekking op projectontwikkelaars, gebouweigenaren en overheidsinstanties, ongeacht de omvang van het bedrijf. De vereisten worden geïmplementeerd via nationale renovatieplannen en technische bijstandsregelingen. Prioritaire sectoren zijn onder meer de bouw, energie, openbare infrastructuur en slimme bouwtechnologieën.

Status



EU Battery Regulation (EUBR)



E

Doel

De nieuwe EU Battery Regulation (EUBR) herzielt de EU-batterijrichtlijn en heeft tot doel de duurzaamheid door de hele levenscyclus van batterijen te verbeteren. De verordening bevat regels voor de koolstofvoetafdruk, gerecycleerd materiaal, prestaties en veilige verwijderbaarheid, en introduceert een digitaal batterijpaspoort. De verordening omvat ook due diligence voor grondstoffen en doelstellingen voor inzameling en recycling.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle batterijen die op de EU-markt worden gebracht en geldt voor producenten, importeurs en distributeurs. Het heeft gevolgen voor sectoren zoals elektronica, transport, energie en productie, ongeacht de omvang van het bedrijf. De vereisten worden vanaf 2024 geleidelijk ingevoerd, met specifieke doelstellingen voor inzameling, terugwinning en productontwerp. Prioritaire sectoren zijn onder meer elektrische mobiliteit, consumentenelektronica en energieopslag.

Status



EU Emission Trading System Directive (EU-ETS)



E

Doel

Het EU Emission Trading System Directive (EU-ETS) heeft als doel de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met 62% te verminderen door een plafond vast te stellen voor de uitstoot van broeikasgassen door belangrijke sectoren en bedrijven toe te staan emissierechten binnen dat plafond te verhandelen. De herziening ervan voorziet in strengere plafonds, herzielt de regels omtrent gratis emissierechten en breidt de emissiehandel uit tot zeevervoer, gebouwen en brandstoffen voor wegvervoer. Belangrijke maatregelen zijn onder meer een nieuw ETS II, een sociaal klimaatfonds en afstemming op het koolstofgrenscorrectiemechanisme.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op sectoren met aanzienlijke broeikasgasemissies, zoals energie, industrie, transport en gebouwen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan activiteiten met hoge emissies, zoals energieopwekking, zware industrie, scheepvaart, luchtvaart en brandstof distributie. Het omvat onder meer exploitanten van installaties, brandstof distributeurs en overheidsinstanties, waarbij de verplichtingen worden bepaald op basis van de emissies in plaats van op basis van de omvang van het bedrijf. Deze verplichtingen worden geïmplementeerd via nationale systemen en EU-brede regels. Opvallend is dat ongeveer 40% van alle emissies binnen de EU onder het emissiehandelssysteem (ETS) valt.

Status



EU Taxonomy

E S G



Doel

De EU-taxonieverordening creëert een uniform systeem om te bepalen welke economische activiteiten duurzaam zijn. Ze helpt investeerders, bedrijven en beleidsmakers door duidelijke duurzaamheidscriteria te bieden, greenwashing te voorkomen en de overgang naar een klimaatneutrale economie te ondersteunen. Een activiteit geldt als duurzaam wanneer zij substantieel bijdraagt aan één van de zes milieudoelstellingen (klimaatmitigatie, klimaatadaptatie, water, circulaire economie, vervuiling en biodiversiteit), zonder de andere doelen te schaden, en wanneer wordt voldaan aan minimale sociale waarborgen, zoals respect voor mensen- en arbeidsrechten.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op bedrijven die onder de CSRD vallen (pagina 6), waaronder bedrijven met meer dan 1.000 werknemers, een jaaromzet van € 50 miljoen of een balanstotaal van € 25 miljoen. Financiële instellingen en beleggers die duurzame producten aanbieden, zijn ook verplicht om informatie te verstrekken over de EU-taxonomie.

Status



Aangenomen wijzigingen: introductie van de materialiteitsdrempels en gestroomlijnde rapportagesjablonen voor de cyclus van 2025. Deze verminderen de administratieve lasten, terwijl ze de aansluiting op het bredere duurzaamheidskader van de EU behouden. Bedrijven mogen de herziene regels onmiddellijk toepassen of ervoor kiezen om de eerdere rapportagevereisten nog één jaar te blijven gebruiken.

European Deforestation Regulation (EUDR)

E



Doel

De EUDR heeft tot doel ontbossing en bosdegradatie te voorkomen door ervoor te zorgen dat de opgenomen grondstoffen ontbossingsvrij zijn (niet afkomstig van grond die na 31 december 2020 is ontbost), legaal zijn geproduceerd in het land van herkomst en volledig traceerbaar zijn, inclusief geolocatiegegevens van de productiepercelen. Met de voorgestelde wijziging worden de zorgvuldigheidsverplichtingen vereenvoudigd: alleen de eerste exploitant die producten op de EU-markt brengt, moet een volledig due-diligencesysteem toepassen. Handelaren en downstream-exploitanten hoeven geen afzonderlijke verklaringen meer in te dienen, terwijl micro- en kleine ondernemingen uit landen met een laag risico kunnen volstaan met één vereenvoudigde verklaring. Bedrijven krijgen hierdoor extra tijd om traceerbaarheidssystemen te ontwikkelen, maar moeten wel rekening houden met de vereenvoudigingsbeoordelingen die in april 2026 plaatsvinden.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op exploitanten en handelaren die bepaalde grondstoffen – vee, hout, palmolie, soja, cacao, koffie en rubber – op de EU-markt brengen of exporteren. Oorspronkelijk zou de verordening vanaf 30 december 2025 gelden voor grote en middelgrote ondernemingen en vanaf 30 juni 2026 voor kleine en micro-ondernemingen, maar met de formeel goedgekeurde wijziging is dit met één jaar uitgesteld. De toepassing begint nu op 30 december 2026 voor grote bedrijven en op 30 juni 2027 voor micro- en kleine bedrijven.

Status



Forced Labour Regulation (FLR)



S

Doel

De Forced Labour Regulation (FLR) heeft als doel dwangarbeid, met inbegrip van kinderarbeid, uit toeleveringsketens te bannen door dergelijke producten van de EU-markt te weren. Het is van toepassing op alle goederen, ongeacht hun oorsprong, sector of verkoopkanaal, met inbegrip van onderdelen en onlineverkoop. Bij vermoeden van dwangarbeid wordt een onderzoek ingesteld en moeten bewezen producten uit de handel worden genomen, aan de grens worden onderschept en worden geschonken, gerecycled of vernietigd.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle bedrijven die producten op de EU-markt aanbieden, hetzij via productie, import, export of onlineverkoop, en zonder uitzonderingen op basis van omvang of omzet. Voor producten uit risicogebieden wordt de bewijslast omgekeerd: bedrijven moeten aantonen dat er geen sprake was van dwangarbeid.

Status



Green Claims Directive (GCD)

E

S

G



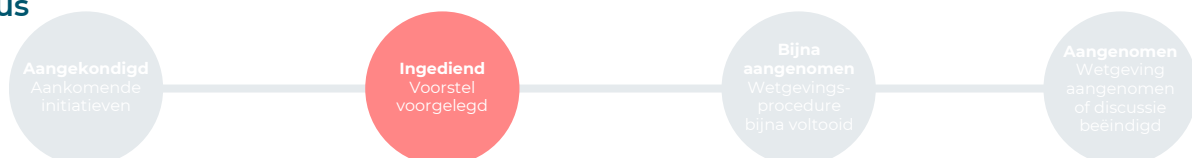
Doel

De richtlijn Green Claims Directive (GCD) heeft als doel greenwashing tegen te gaan door bedrijven te verplichten vrijwillige milieclaims, zoals “klimaatneutraal” of “duurzaam geproduceerd”, te onderbouwen met erkend wetenschappelijk bewijs en de meest recente technische kennis. Claims moeten nauwkeurig, transparant en verifieerbaar zijn en mogen niet uitsluitend gebaseerd zijn op de naleving van minimale wettelijke normen

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle bedrijven, ongeacht hun omvang of omzet, die via verpakkingen, marketing, websites of etiketten expliciete milieclaims communiceren aan EU-consumenten. Dit omvat zowel EU- als niet-EU-bedrijven die producten op de EU-markt aanbieden. Nieuwe milieukeurmerken van particuliere entiteiten moeten vooraf worden goedgekeurd door nationale autoriteiten, en misleidende of ongefundeerde claims kunnen worden onderworpen aan handhavingsmaatregelen.

Status



GEBLOKKEERD: Op 20 juni 2025 kondigde de Commissie aan dat zij voornemens is het voorstel in te trekken. De derde triloo, gepland op 23 juni 2025, werd geannuleerd. Het Werkprogramma van de Commissie voor 2026, dat op 21 oktober 2025 is vastgesteld, vermeldt het voorstel in afwachting is. Omdat er nu al 9 maanden geen actie op het dossier is, wordt het gezien als geblokkeerd.

Greening Corporate Fleets



E

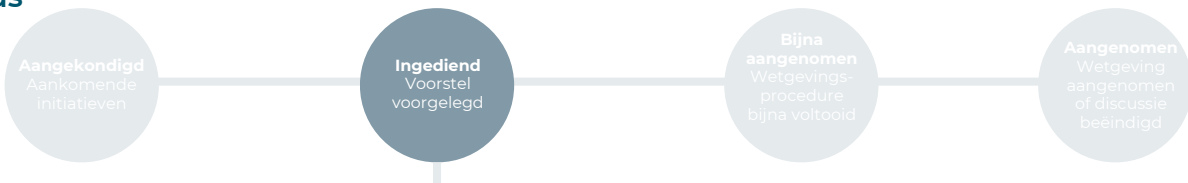
Doel

Onderdeel van de Clean Industrial Deal, heeft het wetgevingsvoorstel omtrent het vergroenen van bedrijfswagenparken het doel om de invoering van emissievrije voertuigen door eigenaren van bedrijfswagenparken te versnellen. Het vormt een aanvulling op de bestaande CO₂-normen door zich te richten op de vraagzijde en bedrijven aan te moedigen om over te stappen op schonere wagenparken door middel van stimuleringsmaatregelen, ondersteuning van de infrastructuur en hervormingen van de regelgeving. Het initiatief, dat tegen eind 2025 zal worden gepresenteerd, stelt benchmarks vast voor de elektrificatie van wagenparken en bevordert investeringen in laadinfrastructuur, met als doel de transportemissies te verminderen, de luchtkwaliteit in steden te verbeteren en het concurrentievermogen van de Europese auto-industrie te versterken.

Toepassingsgebied

Het initiatief geldt voor alle bedrijfswagenparken, inclusief auto's, bestelwagens en vrachtwagens die door bedrijven en overheidsinstanties worden gebruikt. Het heeft gevolgen voor bedrijven van elke omvang en in alle sectoren, en de maatregelen worden op nationaal en lokaal niveau uitgevoerd. Prioritaire sectoren zijn onder meer vervoer, detailhandel, openbare diensten en stedelijke mobiliteit.

Status



Ingediend (APRIL 2026): Discussies in het Europees Parlement en de Europese Raad zijn van start gegaan op basis van de het voorstel van de Europese Commissie

Nature Restoration Regulation (NRR)



E

Doel

De Nature Restoration Regulation (NRR) heeft als doel het verlies aan biodiversiteit om te keren en aangetaste ecosystemen in de hele EU te herstellen. De verordening bevat wettelijk bindende doelen: uiterlijk 2030 moet ten minste 20% van land- en zeegebieden zijn hersteld en in 2050 alle ecosystemen die herstel nodig hebben. De focus ligt op het herstel van wetlands, bossen, rivieren en stedelijk groen, met specifieke doelstellingen voor bestuivers en rivierconnectiviteit. De NRR is in 2024 vastgesteld; lidstaten werken in 2025–2026 nationale herstelplannen uit en starten vanaf 2026 met structurele monitoring en publieke rapportage, waarbij in Nederland natuurdoelen nu al explicieter worden geïntegreerd in ruimtelijk beleid en vergunningverlening.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle EU-landen en heeft betrekking op ecosystemen in sectoren zoals landbouw, bosbouw, stadsplanning en marien beheer. Bij de planning en uitvoering zijn nationale overheden, grondeigenaren en belanghebbenden betrokken. De verplichtingen gelden ongeacht de omvang van het bedrijf of de sector en zijn gericht op de toestand van het ecosysteem in plaats van op economische drempels. Prioritaire gebieden zijn onder meer landbouwgrond, bossen, rivieren, veengebieden en stedelijke ecosystemen.

Status



Net-Zero Industry Act (NZIA)



E

Doel

De Net-Zero Industry Act (NZIA) is een centrale pijler van het Green Deal Industrial Plan. Het wil de capaciteit van de EU vergroten om technologieën te produceren die de transitie naar schone energie ondersteunen en extreem weinig, geen of zelfs negatieve broeikasgassen uitstoten. De wet stelt benchmarks vast voor strategische netto-nultechnologieën om in 2030 aan ten minste 40% van de jaarlijkse implementatiebehoeften te voldoen, terwijl de vergunningsprocedures worden gestroomlijnd en investeringen, innovatie en markttoegang worden ondersteund. Belangrijke maatregelen zijn onder meer steun voor CO₂-opslag, hervormingen van het openbaar aanbestedingsbeleid en de ontwikkeling van vaardigheden, in lijn met de klimaat- en industriële concurrentiedoelstellingen van de EU.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op bedrijven en overheidsinstanties die betrokken zijn bij de productie of implementatie van netto-nultechnologieën. Het heeft gevolgen voor sectoren zoals energie, transport, industrie en bouw, ongeacht de omvang van het bedrijf. De verplichtingen worden geïmplementeerd via nationale autoriteiten en EU-coördinatie. Prioritaire sectoren zijn onder meer zonne-energie, windenergie, waterstof, batterijen en koolstofafvang.

Status



Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)



E

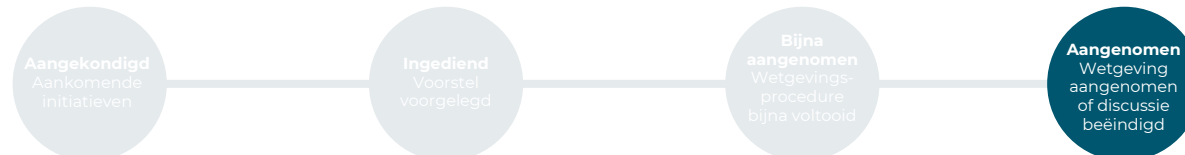
Doel

De Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) vervangt de vorige richtlijn om een geharmoniseerd EU-kader voor duurzame verpakkingen tot stand te brengen. Het introduceert strenge regels op het gebied van recyclebaarheid, hergebruik, afvalpreventie, beperkingen op het gebruik van bepaalde stoffen en etikettering. Een belangrijke pijler van de PPWR is de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (EPR), die producenten financieel en operationeel verantwoordelijk maakt voor de gehele levenscyclus van verpakkingen, met name de inzameling, sortering en recycling ervan. EPR-regelingen onder de PPWR omvatten eco-gemoduleerde heffingen die een beter ontwerp en een betere recyclebaarheid belonen, waardoor het principe “de vervuiler betaalt” wordt versterkt. De herziening van januari 2025 past de eisen en doelstellingen met betrekking tot de bovengenoemde parameters aan en introduceert eisen voor de lidstaten op het gebied van de productie van verpakkingsafval, statiegeld- en retoursystemen en recycling.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle bedrijven die verpakkingen op de EU-markt brengen, ongeacht hun omvang of sector. Fabrikanten, importeurs, distributeurs en afvalverwerkers moeten voldoen aan nieuwe normen op het gebied van ontwerp, documentatie en etikettering. De PPWR treedt in augustus 2026 in werking en zal rechtstreeks van toepassing zijn in alle lidstaten.

Status



Regulation on registration, evaluation, authorisation and restriction of chemicals (REACH)

E

S



Doel

De REACH-verordening heeft als doel de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen tegen de risico's van chemische stoffen. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van chemische stoffen wordt verschoven van de overheid naar de industrie, waardoor fabrikanten en importeurs verplicht worden de risico's van de stoffen die zij produceren of gebruiken te beoordelen en te beheersen. De belangrijkste doelstellingen zijn het bevorderen van een veiliger gebruik van chemische stoffen, het stimuleren van de vervanging van gevaarlijke stoffen, het verbeteren van de transparantie en communicatie in de toeleveringsketen en het ondersteunen van innovatie en concurrentievermogen in de chemische sector in de EU.

Toepassingsgebied

De verordening is van toepassing op alle chemische stoffen die in de EU worden vervaardigd, ingevoerd of gebruikt, met enkele specifieke uitzonderingen, zoals medische producten en levensmiddelen en diervoeders. De verordening heeft gevolgen voor een breed scala aan belanghebbenden en sectoren, zoals de industrie, landbouw en detailhandel, ongeacht de omvang van het bedrijf.

Status



GEBLOKKEERD (APRIL 2026): De aangekondigde herziening van de REACH-verordening uit 2020 zal niet leiden tot een volledige heropening van de wetgeving (REACH: Registratie, Evaluatie, Authorisatie en restrictie van Chemicaliën). De Europese Commissie kiest voor kleinere gerichte aanpassingen via secundaire wetgeving en uitvoeringshandelingen, met als doel meer rechtszekerheid voor bedrijven te bieden en tegelijkertijd het beschermingsniveau voor mens en milieu te behouden.

Renewable Energy Directive (RED)

E



Doel

De Renewable Energy Directive (RED) heeft als doel de transitie naar schone energie in de EU te versnellen en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Bij de herziening in 2023 werd een nieuwe bindende doelstelling van 42,5 % hernieuwbare energie tegen 2030 opgenomen, met sectorspecifieke doelstellingen voor vervoer, gebouwen, industrie en verwarming. Belangrijke maatregelen zijn onder meer snellere vergunningverlening, strengere duurzaamheidsregels voor biobrandstoffen en steun voor waterstof en innovatieve technologieën.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle EU-lidstaten en sectoren die betrokken zijn bij de productie en het verbruik van energie. Het heeft gevolgen voor energieleveranciers, industriële gebruikers, vervoersbedrijven en projectontwikkelaars, ongeacht de omvang van het bedrijf. De verplichtingen worden uitgevoerd via nationale plannen en lokale coördinatie. Prioritaire sectoren zijn onder meer energie, vervoer, bouw en industrie.

Status



Right to Repair Directive (R2RD)



E

S

Doel

De richtlijn inzake gemeenschappelijke regels ter bevordering van de reparatie van goederen heeft als doel reparaties gemakkelijker, goedkoper en toegankelijker te maken voor consumenten. De richtlijn geeft voorrang aan reparatie boven vervanging, verlengt de aansprakelijkheidsperiodes na reparatie en verplicht fabrikanten om reserveonderdelen en reparatie-informatie te verstrekken. Nieuwe instrumenten zijn onder meer een EU-breed online reparatieplatform en regels ter ondersteuning van onafhankelijke en door de gemeenschap geleide reparatie-initiatieven. De verplichtingen worden ten uitvoer gelegd via nationale wetgeving en ondersteund door EU-brede instrumenten.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op producten waarvoor volgens de EU-wetgeving reparatievereisten gelden, en geldt voor fabrikanten, verkopers en reparateurs. Prioritaire sectoren zijn onder meer huishoudelijke elektronica, transportmiddelen en consumptiegoederen, ongeacht de omvang van het bedrijf.

Status



Single-Use Plastics Directive (SUPD)



E

Doel

De richtlijn betreffende wegwerpplastic en vistuig heeft als doel het zwerfvuil in zee te verminderen door zich te richten op de meest voorkomende plastic voorwerpen die op de stranden van de EU worden aangetroffen. De richtlijn verbiedt bepaalde producten, stelt regels vast voor het ontwerp en de etikettering en verplicht producenten om de kosten voor opruiming en afvalbeheer te dekken. De maatregelen omvatten doelstellingen voor gescheiden inzameling en uitgebreide verantwoordelijkheid voor vistuig. Deze maatregelen dragen bij aan schonere oceanen en de doelstellingen van de EU op het gebied van de circulaire economie. De verplichtingen worden toegepast via nationale wetgeving en EU-brede richtsnoeren.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op producenten, detailhandelaren en gebruikers van plastic wegwerpartikelen en vistuig in de hele EU. Prioritaire sectoren zijn onder meer verpakkingen, visserij en consumptiegoederen, ongeacht de omvang van het bedrijf.

Status



Urban Wastewater Treatment Directive (UWTD)



E

Doel

De Urban Wastewater Treatment Directive (UWTD) heeft als doel de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen door de waterkwaliteit in de EU te verbeteren en het afvalwaterbeheer duurzamer te maken. Voortbouwend op de oorspronkelijke doelstelling van de richtlijn om de verontreiniging door stedelijk afvalwater te verminderen, breidt de herziening de inzameling uit naar kleinere agglomeraties, voert zij strengere maatregelen voor de verwijdering van nutriënten in en introduceert zij geavanceerde behandelingen voor microverontreinigingen. Het omvat ook een regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor geneesmiddelen en cosmetica en stelt een bindende doelstelling voor energieneutraliteit vast, ondersteund door verbeterde monitoring, bepalingen omtrent voorlichting van het publiek en digitale transparantie-instrumenten.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle stedelijke gebieden met meer dan 1000 inwoners en sectoren die bijdragen aan de vervuiling van afvalwater. Het betreft gemeenten, afvalwaterbedrijven en producenten van farmaceutische producten en cosmetica. De vereisten gelden ongeacht de omvang of herkomst van het bedrijf. Specifieke verplichtingen zullen worden geïmplementeerd via nationale plannen en gedelegeerde handelingen. Prioritaire sectoren zijn onder meer nutsbedrijven, gezondheidszorg, textiel en industriële productie.

Status



Waste Framework Directive (WFD)



E

Doel

De WFD heeft tot doel afvalpreventie, hergebruik, recycling en terugwinning te bevorderen door middel van een vijfstappenhiërarchie voor afval. Verder introduceert de richtlijn beginselen zoals uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (EPR) en dat de vervuiler betaalt. De herziening richt zich op voedsel- en textielafval via bindende doelstellingen voor de vermindering van voedselafval vast te stellen en EPR voor textiel in te voeren. Belangrijke maatregelen zijn gescheiden inzameling, verbeterde sortering en recycling, betere consumenteninformatie, en bepalingen om een einde te maken aan de praktijk van afvaluitvoer die wordt voorgedaan als uitvoer voor hergebruik. Deze maatregelen zijn gericht op het verbeteren van de klimaatdoelstellingen, de efficiëntie van hulpbronnen en de volksgezondheid.

Toepassingsgebied

De richtlijn is van toepassing op alle soorten afval, inclusief huishoudelijk, industrieel en gevaarlijk afval, met specifieke bepalingen voor elk daarvan. Het is van toepassing op bedrijven en overheidsinstanties, ongeacht hun omvang, en de verplichtingen worden ten uitvoer gelegd via nationale plannen en EU-coördinatie. Prioritaire sectoren zijn onder meer voedselverwerking, detailhandel, textiel en afvalbeheer.

Status



Herziening: De wet werd ondertekend op 10 september 2025 en trad in werking op 16 oktober 2025. De lidstaten hebben 20 maanden de tijd om de wet om te zetten in nationale wetgeving en 30 maanden om EPR-regelingen voor textiel- en schoeiselproducten in te voeren.

